

Firmy inwestycyjne

Art. 2 pkt 2

16/03/2010 r.

Czy zmiana danych akcjonariusza w księdze akcyjnej lub w depozycie dokonywana przez dom maklerski na podstawie zrealizowanej umowy kupna-sprzedaży akcji jest transakcją oraz czy podlega rejestracji przez dom maklerski w trybie przepisów *ustawy*?

Odpowiedź: W świetle przepisów art. 2 pkt 2 *ustawy* zmiana danych akcjonariusza w księdze akcyjnej lub w depozycie dokonywana przez dom maklerski na podstawie zrealizowanej umowy kupna sprzedaży akcji nie jest transakcją, w związku z czym nie podlega też rejestracji przez dom maklerski w trybie przepisów *ustawy*.

Art. 8 ust. 1

29/12/2009 r.

Który z domów maklerskich będzie zobowiązany do zarejestrowania transferu papierów wartościowych – ten, który przelewa papiery z rachunku klienta na jego rachunek w innym domu maklerskim. Czy też dom maklerski rejestrujący zasilenie rachunku klienta?

Odpowiedź: Zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 8 ust. 1 *ustawy* instytucja obowiązana przeprowadzająca transakcję, której równowartość przekracza 15.000 EUR, ma obowiązek zarejestrować taką transakcję. Z kolei art. 2 pkt 1e *ustawy* definiuje „przeprowadzanie transakcji”, jako wykonanie zlecenia lub dyspozycji klienta przez instytucję obowiązana. Oznacza to, że rejestracji transferu papierów wartościowych powinien dokonać dom maklerski, który przelewa papiery z rachunku klienta na rachunek w innym domu maklerskim.

29/12/2009 r.

Kto, w przypadku oferty IPO, realizowanej poprzez konsorcjum winien zarejestrować transakcje – jego organizator, czy również przedsiębiorstwo maklerskie wchodzące w skład konsorcjum, które przyjęło zapis?

Odpowiedź: W przypadku oferty realizowanej w ramach konsorcjum transakcję podlegającą obowiązkowi rejestracji powinno zarejestrować przedsiębiorstwo maklerskie realizujące zlecenie klienta.

Art. 8 ust. 3b

16/03/2010 r.

Jak ma postąpić dom maklerski jeśli w jego ocenie okoliczności zawarcia umowy kupna-sprzedaży akcji, o której mowa powyżej, wskazują, iż może mieć ona związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu? Czy dom maklerski powinien zastosować art. 8 ust. 3b *ustawy*?

Odpowiedź: Przywołany w pytaniu art. 8 ust. 3b *ustawy* znajduje zastosowanie wobec podmiotów, do których jest on adresowany, tj. wobec adwokatów, radców prawnych i prawników zagranicznych. Dom maklerski powinien rozważyć czy w przedmiotowej sytuacji ma zastosowanie art. 304 § 1 *ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego* (Dz. U. Nr 89, poz. 555 ze zm.), zgodnie z którym, każdy

dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

Art. 8b

29/12/2009 r.

Zgodnie z art. 8b ust. 3 pkt 1 ustawy, identyfikacji klienta i weryfikacji jego tożsamości dokonuje się na podstawie dokumentów lub informacji publicznie dostępnych. W sytuacji tej, wyjaśnienia wymaga kwestia, jakie informacje publicznie dostępne mogą stanowić podstawę do identyfikacji klienta i weryfikacji jego tożsamości.

Odpowiedź: Rodzaje dokumentów, na podstawie których instytucja obowiązana dokonuje identyfikacji klienta, o której mowa w art. 8b ust. 3 pkt 1 ustawy, określa art. 9 ust. 1 ustawy. Natomiast weryfikacja, o której mowa w art. 8b ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy, polega na sprawdzeniu i potwierdzeniu danych, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 3 ustawy i następuje przed zawarciem umowy z klientem lub przed przeprowadzeniem transakcji.

W ocenie Generalnego Inspektora do informacji i dokumentów publicznie dostępnych zaliczyć można takie źródła jak m. in. Krajowy Rejestr Sądowy, Biuletyn Informacji Publicznej.

17/03/2010 r.

Czy zgodnie z art. 8b ust. 3 pkt 2 ustawy, instytucja obowiązana musi zapisać poza imieniem i nazwiskiem beneficjenta rzeczywistego również jego adres, czy też adres można zaliczyć do danych fakultatywnych?

Odpowiedź: Zgodnie z postanowieniami art. 8b ust. 3 pkt 2 ustawy instytucja obowiązana ma obowiązek podejmowania czynności, z zachowaniem należytej staranności, w celu identyfikacji beneficjenta rzeczywistego. Na podstawie zapisów art. 9 ust. 3 ustawy, identyfikacja beneficjenta rzeczywistego, obejmuje ustalenie i zapisanie imienia, nazwiska i adresu oraz dodatkowo innych danych identyfikacyjnych, w zakresie, w jakim instytucja obowiązana może je ustalić.

Wskazany powyżej obowiązek, ustalenia poza imieniem i nazwiskiem, beneficjenta rzeczywistego, również jego adresu, jest obowiązkiem obligatoryjnym, w związku z powyższym, powinien zostać ustalony i zapisany.

Podejmowanie czynności, z zachowaniem należytej staranności, w celu identyfikacji beneficjenta rzeczywistego, oznacza, że instytucja obowiązana powinna dążyć do jego identyfikacji na tyle daleko na ile jest to możliwe. Więc, jedynie w sytuacjach wyjątkowych, gdy instytucja obowiązana nie będzie w stanie uzyskać dalszych informacji, poza tymi, które ustaliła (imię, nazwisko) uznaje się, że zostały zastosowane środki bezpieczeństwa finansowego, lub jeżeli jest to możliwe, należy podjąć inne czynności adekwatne w danej

29/12/2009 r.

Czy, w celu identyfikacji beneficjenta rzeczywistego, instytucja obowiązana może ograniczyć się jedynie do próby jego ustalenia na podstawie oświadczenia złożonego przez klienta? Jak powinna zostać przeprowadzona weryfikacja tożsamości beneficjenta rzeczywistego?

Odpowiedź: Zgodnie z postanowieniami art. 8b ust. 3 pkt 2 *ustawy* instytucja obowiązana ma obowiązek podejmowania czynności, z zachowaniem należytej staranności, w celu identyfikacji beneficjenta rzeczywistego. Oznacza to, że instytucja obowiązana powinna dążyć do identyfikacji tego beneficjenta. Jeżeli w procesie identyfikacji instytucja obowiązana dojdzie do momentu, w którym nie będzie mogła uzyskać dalszych informacji uznaje się, że zostały zastosowane środki bezpieczeństwa finansowego.

Stosownie do wymogu art. 10a ust. 2 *ustawy* określenie sposobu wykonania środków bezpieczeństwa finansowego, do których należy m. in. podejmowanie czynności, z zachowaniem należytej staranności, w celu identyfikacji i weryfikacji rzeczywistego beneficjenta, powinno zostać zawarte w wewnętrznej procedurze.

Jeżeli przyjęcie stosownego oświadczenia będzie jedynym możliwym i dostępnym źródłem informacji możliwe jest przyjęcie tylko ww. oświadczenia.

29/12/2009 r.

Czy, w związku z definicją stosunków gospodarczych zawartą w art. 2 ust. 1d *ustawy*, zakładając iż w chwili nawiązywania rokuje one długotrwałą współpracę, w stosunku do klientów, którzy takiej współpracy nie rokuje, konieczne jest wypełnianie wymogu określonego w art. 8b ust. 3 pkt 3?

Odpowiedź: Artykuł 2 pkt 1d *ustawy* definiuje „stosunki gospodarcze”, jako relacje instytucji obowiązanych z klientem związane z działalnością gospodarczą, w rozumieniu *ustawy o swobodzie działalności gospodarczej*, które w chwili ich nawiązywania rokuje długotrwałą współpracę. Powyższa definicja oznacza, że jeżeli relacje, o których mowa w ww. przepisie, nie rokuje długotrwałej współpracy to brak jest podstaw by określać takie relacje „stosunkami gospodarczymi”. Skoro więc opisywane relacje nie stanowią „stosunków gospodarczych” w rozumieniu przepisów *ustawy* to nie ma do nich zastosowania art. 8b ust. 3 pkt 3. *ustawy* Tak więc w przypadku klientów, którzy nie rokuje długotrwałej współpracy (np. składają zapis w ramach IPO i deponują akcje w innym domu maklerskim) obowiązek, o którym mowa w art. 8b ust. 3 pkt 3 *ustawy*, nie występuje. Obowiązek ten natomiast, będzie musiał być realizowany przez dom maklerski prowadzący rachunek inwestycyjny wskazanego wyżej klienta.

Ocena, czy nawiązywane relacje z klientem rokuje długotrwałą współpracę należy do obowiązków instytucji obowiązanej. Kryteria dokonywania takiej oceny powinny, zgodnie z wymogiem zawartym w art. 10a ust. 2 *ustawy*, zostać określone w wewnętrznej procedurze, o której mowa w art. 10a ust. 1 *ustawy*.

Zgodnie z przepisem art. 8b ust. 6 *ustawy* instytucja obowiązana ma obowiązek, na żądanie organów informacji finansowej i organów, o których mowa w art. 21 ust. 3 *ustawy*, wykazać zastosowane środki bezpieczeństwa finansowego w związku z ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Art. 9

29/12/2009 r.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 *ustawy*, w przypadku osób fizycznych i ich przedstawicieli identyfikacja obejmuje ustalenie i zapisanie m.in. kodu kraju w przypadku

przedstawienia paszportu. Czy dotyczy to sytuacji przedstawienia paszportu przez dowolnego klienta, czy tylko przez cudzoziemca?

Odpowiedź: Identyfikacja klienta dotyczy sytuacji przedstawienia paszportu przez dowolnego klienta.

Art. 9a

29/12/2009 r.

Czy zapewnienie dalszego prowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w art. 9a ust. 2 ustawy, dotyczy klienta czy instytucji obowiązanej?

Odpowiedź: Zapewnienie dalszego prowadzenia działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 9a ust. 2 ustawy dotyczy instytucji obowiązanej.

Art. 9e

29/12/2009 r.

Czy weryfikacja danych zawartych w przelewie jest wystarczająca do potwierdzenia tożsamości klienta w przypadku gdy klient nie jest obecny, dla celów identyfikacji wobec faktu, iż instytucja obowiązana nie jest w stanie zweryfikować czy numer rachunku wskazany w przelewie jest numerem rachunku klienta, czy kasy oddziału, w której dokonano wpłaty gotówkowej?

Odpowiedź: Weryfikacja tożsamości klienta w oparciu dane (imię, nazwisko, adres) towarzyszące przelewowi przychodzącemu z rachunku prowadzonego przez podmiot świadczący usługi finansowe mający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa równoważnego jest wystarczająca do potwierdzenia jego tożsamości.

Zapewnienie, aby w ramach wzmierzonych środków bezpieczeństwa finansowego, pierwsza transakcja została przeprowadzona za pośrednictwem rachunku klienta w podmiocie świadczącym usługi finansowe, powinno wynikać z warunków umowy regulującej zasady sprzedaży produktów nie wymagających obecności klienta dla celów identyfikacji.

29/12/2009 r.

Art. 9e. ustawy, umożliwia m.in. przyjmowanie zapisów na certyfikaty inwestycyjne bez konieczności bezpośredniego kontaktu inwestora z domem maklerskim. Wobec powyższego, które z niżej opisanych rozwiązań jest dopuszczalne, w świetle wymogów wynikających z ustawy:

- a) rozwiązania, w którym inwestor składający zapis będzie identyfikowany przez dom maklerski, zgodnie z art. 9 ustawy, na podstawie kopii dokumentów załączonych do zapisu, których zgodność z oryginałami zostanie potwierdzona przez notariusza (art. 9e ust. 2 pkt 2 ustawy), przy czym zapis będzie miał formę pisemną z podpisem notarialnie poświadczonym co zapewni dodatkową weryfikację tożsamości klienta, albo
- b) rozwiązania, w którym inwestor składający zapis będzie identyfikowany przez dom maklerski, zgodnie z art. 9 ustawy, na podstawie danych otrzymanych za pośrednictwem Towarzystwa, z banku prowadzącego rachunek inwestora w

związku z dokonaniem przelewu, w celu opłacenia zapisu (art. 9e ust. 2 pkt 3 ustawy)

Odpowiedź: Zgodnie z przepisami *ustawy* instytucje obowiązane na podstawie analizy ryzyka stosują wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego wobec klienta, w szczególności gdy nie jest on obecny do celów identyfikacji. W związku z powyższym obydwie przedstawione w piśmie rozwiązania są zgodne z przepisami *ustawy*, przy oferowaniu przez dom maklerski certyfikatów inwestycyjnych w ofercie publicznej.

29/12/2009 r.

Czy rozporządzenie 1781 ma zastosowanie wobec domów maklerskich?

Odpowiedź: W przypadku, gdy rachunek pieniężny służący do obsługi rachunku papierów wartościowych prowadzony jest przez bank, przepisy *rozporządzenia 1781* nie mają zastosowania w stosunku do domów maklerskich.